

ביאור בדרך אפשר

1 נאמר בתחילת פרשת השבוע, "וידבר ה' אל משה לאמור, דבר אל אהרן
2 ואמרת אליו".
3 **בְּהֵעֲלֹתְךָ אֶת הַנְּרוֹת וְגו'**¹ אל מול פני המנורה יאירו שבעת הנרות.
4 הנה מה שכתוב בפסוק זה, "בהעלותך את הנרות", "נרות" לשון

5 רבים, קאי מכוון בפשטות על
6 נרות המנורה שהיו שבועה
7 נרות. ויש לפרש גם
8 ש"נרות" לשון רבים, רומז
9 על שני סוגי נר. הסוג האחד
10 הוא מה שכתוב² גר הנוי
11 נשמת אדם כלומר, היהודי נקרא
12 נר, והשני הסוג השני של נר הוא
13 מה שכתוב³ כי אתה גרי הנוי
14 כלומר, הקדוש-ברוך-הוא נקרא נר,
15 וכמאמר רז"ל⁴ במדרש אמר
16 הקדוש-ברוך-הוא לאדם, גרי
17 בידך ונרך בידך כו' (וכהמשך)
18 דברי המדרש, גרי בידך זו התורה
19 דכתיב כי נר מצוה ותורה אור, ונרך
20 בידך זו הנפש דכתיב נר הוי' נשמת
21 אדם (וה' אומר לאדם), אם שמרת את
22 נרי אני משמר את נרך. ועל זה
23 נאמר בהעלתך את הנרות,
24 שקאי הכוונה על שני הנרות
25 האדם והקדוש-ברוך-הוא, "גר הנוי"
26 נשמת אדם, ו"כי אתה גרי
27 הנוי", ובשניהם בשני העניינים,
28 היינו הן בנפש האדם והן בענייני
29 אלוקות והתורה צריכה להיות
30 עבודת האדם, שזהו ענין
31 "בהעלתך את הנרות" את שני
32 סוגי הנרות, כפי שמשיך ומבאר.
33 (ב) ויובן בהקדים המבאר
34 ב'תורה אור' לאדמו"ר הזקן
35 דבור-המתחיל במאמר הפותח
36 בפסוק רני ושמחי בת ציון⁵
37 נשפסוק זה הוא התחלת
38 ההפטרך דפרשת בהעלתך⁶,
39 וישנם כמה וכמה מאמרים
40 בתורת החסידות השייכים לפרשת
41 בהעלתך, שמתחילים בפסוק

ביאור בדרך אפשר

ז'ה "רני ושמחי" [בבאור הטעם ש'כנסת ישראל' נקראת בפסוק
זה בשם 'בת', דאיתא מובא במדרש⁷ משל למלך שהיתה
לו בת כו' לא זו מחבבה עד שקראתה בתי כו', לא זו
מחבבה עד שקראתה אמי וכו'.

וזה לשון המדרש על הכתוב "צאנה
וראנה בנות ציון במלך שלמה בעטרה
שעטרה לו אמר": "אמר רבי יצחק,
חזרתי בכל המקרא ולא מצאתי
שעטרה בת-שבע עטרה לשלמה. רבי
שמעון בר יוחאי שאל את ר' אלעזר
ברבי יוסי אפשר ששמעת מאביך מהו
'בעטרה שעטרה לו אמר', אמר לו:
הן. משל למלך שהיתה לו בת יחידה
והיה מחבבה ביותר מדאי. והיה קורא
אותה 'בתי'. לא זו מחבבה עד שקראה
'אחותי' ועד שקראה 'אמי'. כך
הקב"ה בתחילה קרא לישראל 'בת'
שנאמר 'שמעי בת וראי והטי אוזןך
ושכחי עמך ובית אביך'. לא זו מחבבן
עד שקראן 'אחותי' שנאמר 'פתחי לי
אחותי רעייתי יונתי תחתי שראשי נמלא
טל קרוצותי רסיסי לילה'. לא זו מחבבן
עד שקראן 'אמי' שנאמר 'הקשיבו אלי
עמי ולאומי אלי האזינו כי תורה מאתי
תצא ומשפטי לאור עמים ארגיע'. עמד
רבי שמעון בר יוחאי ונשקו על ראשו".
ומקדים אדמו"ר הזקן במאמר
ב'תורה אור' שצריך להבין מה
שכתוב "גר הנוי נשמת
אדם", הינו, שהנשמה
קרויה גר של שם הנוי, והרי
פעם אמר הכתוב "כי אתה
גרי הנוי", הינו שהוא יתברך
נקרא גר של נשמות ישראל
ולכאורה שני הפסוקים סותרים זה את
זה, אחד אומר שהנשמה היא הנר של
הקדוש-ברוך-הוא, ואחד אומר
שהקדוש-ברוך-הוא הוא הנר של בני
ישראל.
ויש לומר, ששני ענינים אלו,
האמורים בשני הפסוקים "כי אתה

בס"ד. שבת פרשת בהעלותך,

י"ט סיון, ה'תשכ"ד

(הנחה בלתי מוגה)

1 **בְּהֵעֲלֹתְךָ אֶת הַנְּרוֹת וְגו'**¹. הנה מה שכתוב
2 "נרות" לשון רבים, קאי בפשטות
3 על נרות המנורה שהיו שבועה נרות. ויש לפרש
4 גם ש"נרות" לשון רבים, רומז על שני סוגי נר.
5 האחד הוא מה שכתוב² גר הנוי נשמת אדם,
6 והשני הוא מה שכתוב³ כי אתה גרי הנוי,
7 וכמאמר רז"ל⁴ אמר הקדוש-ברוך-הוא לאדם,
8 גרי בידך ונרך בידך כו'. ועל זה נאמר בהעלתך
9 את הנרות, שקאי על שני הנרות, "גר הנוי"
10 נשמת אדם, ו"כי אתה גרי הנוי", ובשניהם
11 צריכה להיות עבודת האדם, שזהו ענין
12 "בהעלתך את הנרות".

13 (ב) ויובן בהקדים המבאר ב'תורה אור' דבור-
14 המתחיל רני ושמחי בת ציון⁵
15 שפסוק זה הוא התחלת ההפטרך דפרשת
16 בהעלתך⁶, וישנם כמה וכמה מאמרים השייכים
17 לפרשת בהעלתך, שמתחילים בפסוק זה [ה]
18 בבאור הטעם ש'כנסת ישראל' נקראת בשם
19 'בת', דאיתא במדרש⁷ משל למלך שהיתה לו
20 בת כו' לא זו מחבבה עד שקראתה בתי כו', לא
21 זו מחבבה עד שקראתה אמי וכו'. ומקדים שצריך
22 להבין מה שכתוב "גר הנוי נשמת אדם", הינו,
23 שהנשמה קרויה גר של שם הנוי, והרי פעם
24 אמר הכתוב "כי אתה גרי הנוי", הינו שהוא
25 יתברך נקרא גר של נשמות ישראל. ויש לומר,
26 ששני ענינים אלו, "כי אתה גרי הנוי", ו"גר הנוי"

(1) ריש פרשתנו. (2) משלי כ, כז. (3) שמואל-ב כב, כט. (4) דב"ר פ"ד, ד. (5) ראה תו"א מקץ לו, א ואילך. ועם הגהות —
אוה"ת חנוכה שיג, ב ואילך. וראה סה"מ תרכ"ז ע' שכא ואילך (הנחת אדמו"ר מהר"ש (גוכתי"ק) ממאמר הצ"צ ש"פ
בהעלותך תרט"ז), ובהנסמן שם. (6) זכרי' ב, טו. (7) שמו"ר ס"פ פקודי. שהש"ר ספ"ג.

שבת פרשת בהעלותך, י"ט סיון, ה'תשכ"ד

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 גרי הַגִּי, וְגֵר הַגִּי נִשְׁמַת אָדָם, הם בְּהִתְאֵם לְשָׁנִי
2 הָעֲנִינִים דְּ"בִתִּי" וְ"אֲמִי" הַנּוֹכְרִים בַּמִּדְרָשׁ כְּשֵׁמוֹת שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-
3 הוּא קוֹרֵא לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל, וְהֵינּוּ, דְּמָה שֶׁכְּתוּב "כִּי אֶתָּה גֵרִי הָיִיתָ",
4 שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא נִקְרָא גֵר שְׁמַאִיר מִשְׁפִּיעַ אֹר לְיִשְׂרָאֵל,
5 הֲרִי זֶה בְּאֹפֶן שֶׁנִּשְׁמַת
6 יִשְׂרָאֵל הֵם הַמְקַבְּלִים אֶת הָאֹר
7 וְהַשְּׁפֵעַ מֵאֵת הַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא,
8 שֶׁזֶהוּ עֲנִין "בִּתִּי", שֶׁהַבַּת
9 הִיא בְּכַחֲמֵי מְקַבֵּל כְּמִבּוֹאֵר
10 בַּהֲרַחֲבָה בְּקַבְלָה וְחִסְדוֹת - שֶׁהַבֵּן,
11 הַזֶּה, מִסְמֵל אֶת בְּחִינַת הַמִּשְׁפִּיעַ,
12 וְהַבַּת, הַנִּקְבָּה, מִסְמֵלֵת אֶת בְּחִינַת
13 הַמְקַבֵּל. וְזֶהוּ שֶׁכְּתוּב "גֵר הַגִּי"
14 נִשְׁמַת אָדָם", שֶׁנִּשְׁמַתוֹת
15 יִשְׂרָאֵל הֵם גֵר שְׁמַאִיר
16 לְהַגִּי,⁸ הֲרִי זֶה בְּאֹפֶן
17 שֶׁהִנְשָׁמַת הֵם בְּכַחֲמֵי
18 מִשְׁפִּיעַ, שֶׁזֶהוּ עֲנִין "אֲמִי"
19 וְהִי הָאֵם מִשְׁפִּיעָה וְנוֹתֵנָה לְיִלְדֶיהָ.
20 ג) וּמִמְשִׁיךְ בַּמֶּאֱמָר, אֵךְ
21 הָעֲנִין יוֹכֵן בְּהַקְדִים עֲנִין מֵהַ
22 שֶׁכְּתוּב⁹ בְּסוּמֵי סֵפֶר תְּהִלִים כֹּל
23 הַנִּשְׁמָה תְהִלֵּל יְיָ, הֵינּוּ
24 הַשְּׁנֵשֵׁמָה מֵהַלֵּלֵת אֶת ה' וְהִיא בְּחִינַת
25 מִשְׁפִּיעַ. וּמִוֹסִיף ה'צִמַח צֶדֶק'
26 בְּהַגְהָה¹⁰ בְּחֹךְ הַמֶּאֱמָר, שֶׁמָּה
27 שֶׁהַקְדִים רַבְּנוּ ז"ל אֲדַמְּוִר הֶחָזֵן
28 בְּפִסְטוֹק "כֹּל הַנִּשְׁמָה" הוּא
29 מִפְּנֵי שֶׁעֲלִית הַמְלָכוֹת מִבּוֹאֵר
30 בְּקַבְלָה וְחִסְדוֹת שְׂבוּמִינִים מִסּוּיִימִים,
31 שְׂבוּמֵן חֲצוֹת תַּעֲלִית בְּחִינַת ה'מַלְכוּת'
32 (הַסְפִירָה הַאֲחֻרֹנָה וְהַתַּחֲתוֹנָה מֵעֵשֶׂר
33 הַסְפִירוֹת שֶׁדְּרָכָה הָאֹר הָאֱלוֹקִי מִשְׁפִּיעַ
34 בְּבִרְיָאָה) עוֹלָה וּמִתְחַבֵּרֵת אֶל הַסְפִירוֹת
35 שֶׁלְמַעֲלָה מִמֶּנָּה, וְהִיא הַתְּעוּרֹרוֹת מִצַּד
36 הַמְקַבֵּל הַמְעוּרֹרֵת אֶת אֹר הַסְפִירוֹת
37 שֶׁלְמַעֲלָה מֵה'מַלְכוּת' (וְלִדְרוּגָמָא,
38 מִבּוֹאֵר שֶׁעֲנִין זֶה הוּא בְּחִצוֹת הַלֵּילָה
39 שֶׁהוּא עַת רִצּוֹן. וְלִכֵּן בְּשַׁעַר זֶה שֶׁל
40 חֲצוֹת הַלֵּילָה הִיתָה הַגְּנִינָה שֶׁהַתְּגַנְּנָה
41 מֵאֵלֶיהָ כְּבִינוּרֵי שֶׁל דוּד) הִיא
42 בְּכַחֲמֵי "אֲמִי", בְּחִינַת בִּינָה
43 הַפִּירוּשׁ הַפְּנִימִי הַכוּוֹנֵה לְבַחֲמֵינָה בִּינָה שֶׁהִיא ה'אִימָא' הַמּוֹלִידָה אֶת הַמִּידוֹת,

וְנִשְׁמָה הִיא גַּם-כֵּן בְּחִינַת בִּינָה, כְּמוֹ שֶׁכְּתוּב¹¹ נִשְׁמַת
שְׂדִי תְּבִינִים, לְכֵן הַקְדִים בְּפִסְטוֹק זֶה "כֹּל הַנִּשְׁמָה תְהִלֵּל יְיָ".
וּמִבְּאֵר, שֶׁ"תְהִלֵּל" הוּא מְלָשׁוֹן "בְּהִילוּ" הַדְּלִיקוּ, הֵאִירוּ גֵרוֹ עַל
רֵאשִׁי"¹², שֶׁהוּא לְשׁוֹן הָאֲרָה, דְּקָאִי שְׂכוּנָתוֹ עַל הַתְּהוּוֹת
כֹּל הָעוֹלָמוֹת שֶׁהִיא מֵהָאֲרָה
בְּלִבָּד וְלֹא מֵהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא
בְּעֲצֻמוֹ שֶׁנַּעֲלָה וּמְרוֹמָם מֵהָעוֹלָמוֹת
וְהַנְּכֹרָאִים הַמּוֹגְבָלִים. אֵךְ כְּדִי
שְׂיֻכַּל לְהִיּוֹת עֲנִין שֶׁל הָאֲרָה
מוֹעֲטָה וְלֹא גִילוּי הָאֵין-סוֹף עֲצֻמוֹ, עַל
מִנַּת לְבַרְוֹ עוֹלָמוֹת וְנִכְרָאִים מּוֹגְבָלִים,
צְרִיף לְהִיּוֹת תַּחֲלָה עֲנִין
הַצְּמִצּוּם שֶׁל הָאֹר הָאֵין-סוֹף הַכִּלִי-
גְּבוּל. וְזֶהוּ מֵהַ שֶׁכְּתוּב¹³ בְּנִכּוּאֵת
יִשְׁעִיהָ כִּי בְּיָהּ ה' צוּר
עוֹלָמִים, וְאֶמְרוּ חֲכָמֵינוּ
ז'¹⁴ בְּגִמְרָא שֶׁהַפִּסְטוֹק נִדְרַשׁ כֵּךְ
שֶׁהַקְדוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּרֵא "עוֹלָמִים",
הָעוֹלָם הַזֶּה וְהָעוֹלָם הַבָּא בְּאֲמִצְעוֹת
הָאוֹתִיּוֹת יוֹד ה'א", הָעוֹלָם הַזֶּה נִכְרָא
בְּה' (כְּכַתוּב 'אֵלֶּה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם
וְהָאָרֶץ בְּהִיבְרָאם' וְדוֹרְשִׁים בְּה' בְּרֵאם)
כִּינִיד נִכְרָא הָעוֹלָם הַבָּא,
הֵינּוּ, שְׂפָדִי שְׂיֻכַּל לְהִיּוֹת
הַתְּהוּוֹת עוֹלָם הַבָּא שֶׁגַּם הוּא
הָאֲרָה מֵאֹר הָאֵין-סוֹף - הֲרִי זֶה
עַל-יְדֵי אוֹת יוֹד, שֶׁהוּא עֲנִין
הַצְּמִצּוּם. וְאֶף-עַל-פִּי-כֵן הֵנָּה
עוֹלָם הֵנָּה נִכְרָא בְּה'א" שִׁישׁ
לֶה אוֹרֵךְ וְרוּחָם וְהִיא מוֹרָה עַל צִמְצוּם
פְּחוֹת מֵאוֹת יוֹד שֶׁהִיא נִקְוֵה בְּלִבָּד,
כִּי¹⁵ אֵלֹה הִיְתָה גַּם בְּרִיאַת
עוֹלָם הֵנָּה עַל-יְדֵי יוֹד, הֵנָּה
הַסְפִירוֹת מְצוּמָצָם יוֹתֵר מְדַאִי,
וְאָז הֵנָּה יְכוּל לְהִיּוֹת יְנִיקָה
לְחִיצוּנִים הַכּוּחוֹת שֶׁמְחוּץ לְגְבוּל
הַקְדוּשָׁה יוֹנְקִים אֶת חִיּוֹתָם כְּתוֹצָאָה
מִצְמִצּוּמִים רַבִּים בְּאֹר הָאֱלוֹקִי, וְאֵם
הַצְּמִצּוּם הוּא יוֹתֵר מְדִי, עֲלוּל לְהִיּוֹת
מִצַּב בּוֹ יְקַבְּלוּ חִיּוֹת יִתְרֵהּ. וְכִמּוֹ
שְׂמִצּוּנוֹ בְּעֲנִין הַשְּׁעֵרוֹת¹⁶
שֶׁהֵם חֶלֶק מֵהַגּוֹף הַחַי אֲבָל יֵשׁ בְּהֵם חִיּוֹת מְצוּמָצָמָא, שְׂבָנְזִיר שְׂקִיבֵל
עַל עֲצֻמוֹ לֹא לְשִׁתּוֹת יֵין, לֹא לְהִיטְמָא וְלֹא לְהַסְתַּפֵּר הֲרִי זֶה הַשְּׁעֵרוֹת עֲנִין

(8) ראה במדב"ר פט"ו, ה. 9) תהלים קנ, ו. 10) סה"מ תרכ"ז ע' שכב. 11) איוב לב, ח. 12) שם כט, ג. 13) ישעי' כו, ד. 14) מנחות כט, ב. 15) ראה לקו"ת ר"פ בשלח. 16) ראה לקו"ת אמור לא, סע"ד ואילך. סה"מ"צ להצ"צ קד, סע"ב ואילך.

ביאור בדרך אפשר

1 שֶׁל קְדוּשָׁה, כְּמוֹ שְׁכַתוֹב 17 "קִדְשׁ יִהְיֶה, גְּדֹל פְּרַע שְׁעַר
 2 רֵאשׁוֹ" מִבְּלֵי הַסְּתֵפֶר, מֵה־שְׂאִין־כֶּן בְּלוּיִם נֶאֱמָר 18 וְהֶעֱבִירוּ
 3 תַּעַר עַל כָּל בְּשָׂרָם שֶׁלָּא יִישָׂרוּ לָהֶם שַׁעֲרוֹת, כִּי אֲצִלֶם הִדְבַר עֲלוּל
 4 לְחַבֵּיא יִנְקָה לְחִיצוֹנִים (דְּלֹא כְּמוֹ בִּפְתָּנִים, וּבִפְרָט בְּכֹהֵן גְּדוּל,
 5 שֶׁהַשְּׁעָרוֹת הֵן הַמְּשָׁכוֹת
 6 עֲלִיזוֹת כו' 19 כְּמִבּוֹאֵר בִּלְקוּטֵי
 7 תוֹרָה' לְאִדְמוֹר' הַזֶּקֶן, 'בְּלוּיִים נֶאֱמָר
 8 וְהֶעֱבִירוּ תַּעַר כִּי מִפְּנֵי הַשְּׁלֹוּיִים הֵם
 9 מִסְּטֵרָא דְשִׁמְלָא מִבְּחִינַת גְּבוּרוֹת, עַל
 10 כֵּן אִדְרַכְבָּה צִירִךְ שֶׁלָּא יֵצֵא מֵהֶם
 11 הַהִמְשָׁכָה עוֹד בְּבַחֲבִינַת שַׁעֲרוֹת
 12 וְצִמְצוּמִים... וְדוּקָא לְכַהֲנִים שֶׁשׁוֹרֵשׁ
 13 מִבְּחִינַת רֹבֵךְ חֶסֶד אִזּוּ הַשַּׁעֲרוֹת הֵם
 14 הַמְּשַׁכֵּת עֲלֵיוֹנֹת. וְאִדְרַכְבָּה דוּקָא
 15 בְּבַחֲבִינַת שַׁעֲרוֹת לְבַד יִכּוֹל לְהִיֹּת הַגִּילּוּי
 16 וְהַהִמְשָׁכָה מִבְּחִינַת זֵו שֶׁאֵם לֹא כֵּן לֹא
 17 יִכּוֹל לְחַבֵּל. מֵה־שְׂאִין־כֶּן בְּלוּיִים אֵין
 18 צִירִךְ לְהִיֹּת שַׁעֲרוֹת כו'), וְעַל־דִּרְךָ־
 19 זֶה בְּאִשָּׁה שֶׁגַּם בַּה שַׁעֲרוֹת הֵם
 20 דְּבַר לֹא רְצוּי, שְׂאֵמְרוּ חו"ל 20
 21 שְׁעַר בְּאִשָּׁה עָרוּהָ. וְהִינּוּ,
 22 לְפִי שֶׁעֲנִין הַשְּׁעָרוֹת מוֹרָה עַל
 23 הַמְּשָׁכָה וְגִילּוּי שֶׁל אֹרֶךְ אֲלוּקֵי
 24 מְצִימְצָמֶת בְּיֹתֵר, כְּמִשָּׁל
 25 הַשְּׁעָרָה שֶׁעַם הִיִּית שְׁנִמְשָׁף
 26 בַּה חִיּוֹת מִהַמַּחַ, וְעַל־דִּירֵי־זֶה
 27 נַעֲשֶׂה בַּה עֲנִין הַגְּדוּל
 28 וְהַצְּמִיחָה, הִרִי זֶה רַק חִיּוֹת
 29 מְצִימְצָם בְּיֹתֵר עַד פְּדֵי כֶּף
 30 שְׁבִהֲחֵתָךְ הַשְּׁעָרָה לֹא יִכָּאֵב
 31 לְמַחַ כְּלָל (דְּלֹא כְּמוֹ אֲבָרֵי
 32 הַגּוֹף שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם רַבּוּי חִיּוֹת
 33 כו').
 34 וְלִכֵּן בְּגַלל הַשִּׁילּוּב שֶׁמִּצַּד אַחַד
 35 הַשַּׁעֲרוֹת מִקְּבֻלוֹת חִיּוֹת מִהַמּוֹחַ, וּמִצַּד
 36 שֵׁנִי זֵו חִיּוֹת מֵאֵד מְצִימְצָמֶת שְׂנֵף
 37 עֲנִין הַקְּדוּשָׁה לְבַחֲבִינַת
 38 שְׁעָרוֹת, דְּדוּקָא הַשְּׁעָרָה
 39 מוֹרָה עַל עֲנִין הַקְּדוּשָׁה,
 40 דְּלִהְיוֹתוּ קְדוּשׁ וּמוֹבְדֵל
 41 וּמְרוּמָם מֵהַדְּבָרִים הַנְּחוּתִים

ביאור בדרך אפשר

והמוגבלים אי־אפשר להיות ממנו המשכה והתגלות מלמעלה
 למטה רק אלא על־ידי בחינת שערות צמצום גדול ביותר דוקא,
 כמו שכתוב 21 על הקב"ה, כביכול וישער רישיה פעמר נקא ושער
 ראשו כצמר נקי. אבל למטה בתוך גדי העולם המוגבל אי־אפשר
 שיומשף אור ושפע אלוקי ורוחי
 על־ידי שערות וכאמור שהעולם
 הזה לא נברא ביו"ד כדי שלא יהיה
 יותר מדי צמצום, שזהו ענין שער
 באשה ערוה, כי 'אשה' רומז
 לבחינת החיות האלוקית
 המתלבשת בעולמות שהוא
 בחינת נוקבא בחינת המקבל
 מהמספיע, וכשיומשף משם
 מהחיות האלוקית המצומצמת באופן
 של צמצום על־ידי שערות,
 הנה מחמת רבוי הצמצומים
 יוכל להיות יניקת החיצונים
 ותהיה השפעה להיפך הקדושה שלא
 כראוי. וזהו הטעם הפנימי לכך
 ששער האשה צריך להיות
 מכוסה 22, הינו, שענין
 הצמצום לא יהיה בגלוי כי
 כאשר הצמצום ניכר ונראה הרי זה
 צמצום יותר מדי, ויכולה להיות מזה
 יניקה לחיצונים. וכמו־כן בלויים,
 שלהיותם מבחינת הגבורות,
 הנה כשיומשף מהם השפע
 על־ידי שערות וצמצומים,
 אזי תהיה יניקת החיצונים
 (כמובא לעיל מ'לקוטי תורה' שזהו
 ההבדל בין לויים שהם מבחינת
 הגבורות לכהנים שהם מבחינת חסד),
 ולכן נאמר בהם בלויים
 "והעבירו תער על כל
 בשרם" שלא יהיו להם שערות כלל.
 וזהו גם הטעם שעולם הזה
 נברא בה"א שיש לה אורך ורוחב
 ולא ביו"ד שהיא נקודה בלבד,
 כדי שלא יהיה הצמצום
 ביותר, שאז תהיה יניקה
 לחיצונים.

(17) נשא ו, ב. (18) פרשתנו ז, ז. (19) ראה לקו"ת קרח נד, ב. (20) ברכות כד, א. (21) דניאל ז, ט. (22) ראה גם אג"ק חט"ו ע' תטו.

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 ובכפרטיות יותר, הנה בשם הַגִּי' המורכב מהאותיות יו"ד ה"א וא"ו
 2 ה"א יש שְׁתֵּי הַהִי"ן, ה"א ראשונה וה"א אחרונה. ומה
 3 שְׁאֲמָרוּ חֲכָמֵינוּ ז"ל במאמר הנזכר לעיל (על הכתוב "כי ביה ה' צור
 4 עולמים) בַּה"א נִבְרָא עוֹלָם הַזֶּה, קָאֵי מִכוּון עַל ה"א אַחֲרֹנָה
 5 שהיא למטה במדריגה מה"א ראשונה,
 6 אֶלָּא שְׁשֻׁרְשָׁהּ שֶׁל ה"א אחרונה
 7 שבה נברא העולם הזה הוא מֵה"א
 8 ראשונה, שְׁהִיא בְּחִינַת עוֹלָם
 9 הַבָּא. וְהֵינּוּ, שָׂרָק בְּרִיאַת
 10 עוֹלָם הַבָּא הִיָּה בְּיּוֹד
 11 באמצעות האות יו"ד, אֶבֶל עוֹלָם
 12 הַבָּא עֲצָמוֹ הוּא לא בחינת יו"ד
 13 שצורתה נקודה והיא מורה על
 14 הצמצום אלא בְּחִינַת ה"א
 15 (ראשונה) 23 שיש בה אורך ורוחב
 16 וגילוי, והעולם הבא הוא שורש ומקור
 17 לעולם הזה.
 18 וְזֶהוּ "כֹּל הַנְּשָׂמָה תְּהִלָּ לַיְיָ
 19 ה", שְׁעֲבוֹדַת הָאָדָם הִיא
 20 לְהַמְשִׁיךְ ולגלות מלמעלה למטה
 21 בְּחִינַת י"ה גם בחינת יו"ד וגם
 22 בחינת ה"א, שְׁזֶהוּ פִּירוּשׁ
 23 "תְּהִלָּ לַיְיָ", מִלְּשׁוֹן "בְּהִלּוֹ
 24 גִּירוֹ", לְשׁוֹן הָאָרֶה, הֵינּוּ
 25 שְׁתֵּי הִיָּה הָאֶרֶץ וְהַתְּגִלּוֹת יוֹד
 26 ה"א לְהִיּוֹת בְּיּוֹד נִבְרָא
 27 הָעוֹלָם הַבָּא וּבִה"א נִבְרָא
 28 הָעוֹלָם הַזֶּה כמבואר בחסידות
 29 שתחילת הבריאה היתה בחסדו של
 30 הקדוש-ברוך-הוא אבל לאחר מכן
 31 הבריאה נמשכת כתוצאה מהתעוררות
 32 שכאה על ידי עבודת האדם ועל כך
 33 מבואר כאן שעבודת האדם מעוררת
 34 וממשיכה גם את בחינת יו"ד שבה
 35 נברא העולם הבא וגם את בחינת ה"א
 36 שבה נברא העולם הזה.
 37 וְמָה שְׁכַתּוּב "כֹּל הַנְּשָׂמָה
 38 תְּהִלָּ לַיְיָ", נְשָׂמָה דִּיקָא,
 39 שפועלה זו של עבודת האדם הפועלת
 40 התעוררות והמשכת יו"ד וה"א לברוא עולמות היא על-ידי בחינת נשמה' אף
 41 שְׁבִנְפֵשׁ הָאָדָם יֵשׁ שְׁלֵשׁ בְּחִינּוֹת שונות הנקראות נֶפֶשׁ רִיחַ

נְשָׂמָה, הָרִי זֶה לְפִי שְׁנִשְׂמָה" הוּא מִלְּשׁוֹן נְשִׂמָה',
 כְּדָרְשַׁת חֲכָמֵינוּ ז"ל 24 עַל הַפָּסוּק "כֹּל הַנְּשָׂמָה תְּהִלָּ לַיְיָ"
 יְהִי", עַל כֹּל נְשִׂמָה וְנִשְׂמָה שְׂאָדָם נוֹשֵׁם צָרִיךְ לְקַלֵּס
 לַהֲלֵל וּלְשַׁבַּח לְבוֹרֵא, וְעֵינָיו הַנְּשִׂמָה שְׂבָאָם הוּא בְּחִינַת רְצוּא
 וְשׁוּב', בִּמְרַכְבָּה הַעֲלִינָה שְׂרָאה
 יִחֻקָּאֵל נֹאמֵר לְגַבֵּי עֲבוֹדַת הַמְּלָאכִים
 הַנִּקְרָאִים 'חִיּוֹת הַקּוֹדֵשׁ' – 'זוֹהַחִיּוֹת
 רְצוּא וְשׁוּב', כְּלוּמֵר, מִשְׁתּוֹקֵקִים
 לְדַבּוּק בְּאַלּוּקוֹת וְלַהֲיַחֲלֵל בְּקֹדֶשׁ
 בְּרוּךְ-הוּא, רְצוּא, אֵךְ לִמְעַשֶׂה לֹא
 מִתְּבַטְּלִים וּמְשִׁיכִים לְמַלֵּא אֶת
 שְׁלִיחוּתָם – 'שׁוּב', וְעֵינָיו זֶה קִיָּם גַּם
 בְּעֲבוּדָה הַרוּחָנִית שֶׁל הָאָדָם וְכֹא לְיַדֵּי
 בִּיטוּי גַּם בְּנוֹשֵׂא הַנְּשִׂמָה שֶׁבֶה הָאָדָם
 שׁוֹאֵף לְתוֹכּוֹ אִירֵךְ וְנוֹשֵׂף אוֹתוֹ בְּחִזְרָה
 וְחִזּוּר חֲלִילָה, כָּמוֹ שְׁכַתּוּב 25
 אָשׁוּם וְאָשָׂאֵף יַחַד, שְׁשׁוּאֵף
 הַהֶבֶל הָאוּרִי וְנִכְנָס אֶל תּוֹךְ הַגּוֹף
 וְיוֹצֵא, וְעַל-יְדֵי-זֶה שִׁישׁ בֹּאָרָם
 (הֵן בְּעֲבוּרָתוֹ הַרוּחָנִית וְהֵן בְּנִשְׂמָה
 שְׁלוֹ) רְצוּא וְשׁוּב' נִמְשָׁךְ גַּם
 כְּלָלוֹת חִיּוֹת הָעוֹלָמוֹת בְּאוֹפֵן
 שֶׁל רְצוּא וְשׁוּב' כְּלוּמֵר שְׁכֹל
 הַעַת הַחִיּוֹת נִמְשַׁכַּת וְיֹרֶדֶת לַחִיּוֹת אֶת
 הָעוֹלָמוֹת, מִשְׁתּוֹקֵקַת לְחִזּוּר לְמִקּוּרָה
 וְשֶׁבֶה וְיֹרֶדֶת לַחִיּוֹת אֶת הָעוֹלָמוֹת.
 (ד) וַיֵּשׁ לְהוֹסִיף וּלְבָאֵר דִּיּוּק
 הַלְּשׁוֹן "כֹּל הַנְּשָׂמָה" גו',
 עַל-פִּי הַמְּבַאֵר בְּמֵאֵמֶר כ"ק
 אֲדָמוֹר הַזֶּקֶן (בְּכִיכֵל כֹּרֵךְ שֶׁל
 מֵאֵמֶר חֲסִידוֹת כְּתִבְיָד שְׁנַפְדָּה
 לְאַחֲרוֹנָה מִן הַשְּׂבָיָה בְּרוּךְ כֻּלָּל
 הַכּוּנָה לְכַתְּבֵי חֲסִידוֹת שְׁהִיוּ בְּרוּסִיָּה
 וַיִּצְאוּ וְהִגִּיעוּ לְיַדֵּי הַרְבִּי) דְּבֹרֵר
 הַמִּתְחַלֵּל בְּמֵאֵמֶר הַפּוֹתַח בְּפִסּוּק
 "וְעֵשָׂה לִי מְטַעְמִים" 26 שֶׁאֵמֵר
 יִצְחָק אֲבִינוּ לַעֲשׂוֹ (לְאַחֲרֵי
 הַמֵּאֵמֶר דְּבֹרֵר-הַמִּתְחַלֵּל "אֵל
 יִתְהַלֵּל" גו' 27 שְׁנֵאֵמֵר בְּשַׁבַּת שְׁלִפְנֵי-זֶה 28),
 שְׁלִפְנֵי-זֶה 28 שְׁכַתּוּב פֵּרַשׁ נִשָּׂא בְּאוֹתָהּ שֶׁנָּה, תְּשַׁכִּיֵּד, וּמְבַאֵר פֵּרֹשׁ
 מְטַעְמִים, שְׁהַמְשֵׁל עַל תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל הוּא בְּלִשׁוֹן אֲכִילָה,

(23) ראה גם תניא אגה"ק ס"ה (קז, ב). לקו"ת בשלח שם. 24) ב"ר פי"ד, ט. 25) ישע"י מב, יד. וראה פירש"י חגיגה יב, ב ד"ה ורוחות. ב"ר שם. רמב"ם הל' יסוה"ת פ"ד ה"ט. 26) נדפס לאח"ז במאמרי אדה"ז תקס"ח ח"א ע' מג. 27) מאמרי אדה"ז שם ס"ע מא ואילך. 28) ד"ה ואהי' אצלו אמון דש"פ נשא (תורת מנחם — התוועדויות ח"מ ע' 86 ואילך).

בהעלותך את הנרות וגו'

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

1 כְּמוֹ שֶׁפְתוּב²⁹ בִּשְׂדֵי הַשְּׂדֵיִם בְּאֵתִי לְגַנֵּי אֲחוֹתַי גו' אֲכַלְתִּי
 2 גו'. וְהִנֵּה עַל-דֶּרֶךְ-מִשְׁלַח הַסְּעוּדָה יֵשׁ בָּהּ פְּמָה מִיָּנַיִם,
 3 הָאֲרוּחָה מִזְרֵבֵת מִמֶּנּוּ רִכִּיבִים, וְיֵשׁ אוֹכֵל שֶׁהוּא לְמוֹזוֹן - כְּמוֹ
 4 הַלֶּחֶם, וְיֵשׁ אוֹכֵל שֶׁהוּא לְתַעֲנוּג - כְּמוֹ מִיָּנַיִם מִעֲדוּנַיִם דָּגִים
 5 וּבִשְׂרָ, וְיֵשׁ מִיָּנַיִם מוֹזוֹן שֶׁהוּא
 6 לְמִתְקֵן הַמֵּאֲכָל שִׂיאֲכֵל
 7 לְתַאֲבוֹן יוֹתֵר, וְיֵשׁ שֶׁהוּא
 8 לְהוֹסִיף טַעַם חֶזֶק בַּמֵּאֲכָל,
 9 כְּמוֹ הַפְּלִלִין וּשְׂאֵר דְּבָרִים
 10 חֲרִיפִים. וְכֵשֶׁם שֶׁבַּמֵּאֲכָל
 11 גִּשְׁמִי, גַּם אִם יִחְסַר רַק מִלַּח
 12 אוֹ פְּלִלִין, הִרִי אֶפְלוּ אִם עֵיקֶר
 13 הַמוֹזוֹן כֵּן יִהְיֶה יִחְסַר הַתַּעֲנוּג, כֵּן
 14 הוּא גַם בְּעֵנְיָן תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל,
 15 שְׂאֵם אֵינִי מוֹכְלֶלֶת תְּפִלַּת
 16 יִשְׂרָאֵל מִכָּל מִיָּנַיִם פְּאֵלָה, הֵן
 17 עֲנִינִים שֶׁהֵם עֵיקֶר הַמוֹזוֹן שֶׁהֵאָרֵם
 18 מִסַּפֵּק לְקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּבִכּוּל, וְהֵן
 19 עֲנִינִים שְׁפוּעִים תַּעֲנוּג לְמַעֲלָה - לֹא
 20 נִקְרָאת אֲכִילָה. וְלִכֵּן אָמְרוּ
 21 רַבּוֹתֵינוּ ז"ל³⁰ כָּל תַּעֲנִית
 22 שְׂאֵינִי בָּהּ מִפּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל
 23 מִמַּצְטַרְפִּים עִם הַצִּיּוֹר בַּתְּפִילָה
 24 בַּתַּעֲנִית וְעוֹשִׂים תְּשׁוּבָה - אֵינִי
 25 תַּעֲנִית (וּכְדַבְּרֵי הַגְּמָרָא שֶׁלֵּכֵן נִכְלָלָה
 26 בֵּין סַמְמַי הַקְּטוּרוֹת גַּם 'חֲלִבְנָה' שֶׁמֶצֶד
 27 עֲצֵמָה רִיחָה רַע).
 28 וְזֶהוּ 'וְעֵשָׂה לִי מִטְעָמִים'³¹,
 29 כְּלוּמֹר, לַעֲשׂוֹת מוֹזוֹן מִשְּׂדֵיִם
 30 רַבּוֹא נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כּו', כּוֹלֵל
 31 'בְּעֵלֵי תְּשׁוּבָה'. וְעַל-פִּי-זֶה יֵשׁ
 32 לְבָאָר גַּם הַדִּיּוּק ד'כָּל
 33 הַנִּשְׁמָה" גו', שֶׁהֵעֵנְו
 34 ד'תְּהַלֵּל יְהוָה" הַהִלּוּל וְהַשְּׁבַח
 35 לְקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא שֶׁמִּשְׁחִין אֶת בַּחֲנִית
 36 יוֹדֵד וְאֵת בַּחֲנִית ה"א לְבִרּוּא אֶת
 37 הָעוֹלָם הַבָּא וְאֵת הָעוֹלָם הַזֶּה
 38 שֶׁנֶּעֱשָׂה עַל-יְדֵי עֲבוֹדַת
 39 הַנִּשְׁמָה, בַּחֲנִית בִּינָה (נִשְׁמַת
 40 שְׂדֵי תְּבִינָם), הוּא עֲנִיין הַנִּשְׁמָה
 41 שֶׁלְּמַעֲלָה מִנְּפֶשׁ וְרוּחַ, שֶׁיֵּךְ
 42 לְכָל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל,

"כָּל הַנִּשְׁמָה" וְלֹא רַק לְצַדִּיקִים, דְּקָאֵי וְהַכוּנָה עַל כָּל הַסּוּגִים
 וְכָל אוֹפְנֵי הָעֲבוּדָה שֶׁבְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שְׂכוּלִם יְהִי, הַעוֹבְרִים אֶת
 ה' בְּכָל אוֹפְנֵי הָעֲבוּדָה, פּוֹעֵלִים וְמוֹעֲרִים הַמִּשְׁכָּה זו.
 וְזֶהוּ גַם מֵה שֶׁפְתוּב גַּר הַנּוֹי נִשְׁמַת אָדָם, הַיָּנּוּ,
 שֶׁהַנִּשְׁמָה הִיא הַגֵּר שֶׁל הַנּוֹי,
 וְהִיא זו שְׂכִיכּוּל מֵאִירָה אֶת שֵׁם הוֹי
 שֶׁהִיא פּוֹעֵלַת הַגִּילּוּי דְּהוֹי,
 שֶׁיְהִיָּה וְיוֹמֶשׁךְ וְיִתְגַּלֵּה הָעֵנְו
 דְּיוֹד ה"א, בְּיוֹד נִבְרָא
 עוֹלָם הַבָּא, וּבְה"א נִבְרָא
 עוֹלָם הַזֶּה (כְּפִנְזָר לְעֵיל בְּפִרוּשׁ
 בְּפִרוּשׁ "כָּל הַנִּשְׁמָה תְּהַלֵּל
 יְהוָה").
 אֶךְ כְּדֵי שְׂיִוְכְלוּ נִשְׁמוֹת
 יִשְׂרָאֵל וְיִהְיֶה לָהֶם הַכּוּחַ לְהִיּוֹת
 גַּר הַנּוֹי, לְפַעוֹל הָעֵנְו דְּיוֹד
 ה"א כּו', שִׁיּוּמֶשׁךְ לְבִרּוּא אֶת
 הָעוֹלָמוֹת, הִנֵּה עַל זֶה צְרִיךְ
 נְתִינַת כַּח מִיּוֹחַדַּת מִלְּמַעֲלָה כִּי
 אִמָּנִם זו פּוֹעֵלָה שֶׁל הָאָדָם שִׁישׁ לֵה
 הַשְּׁפַעָה לְמַעֲלָה, אֲבָל הַכּוּחַ לִזְה עֲצֻמוֹ
 בָּא מִלְּמַעֲלָה. וְעַל זֶה נֶאֱמַר כִּי
 אֲתָה גַרִי הַנּוֹי, כְּלוּמֹר, הַקִּדּוּשׁ
 בְּרוּךְ-הוּא הוּא הַגֵּר הַמֵּאִיר אֶת הָאָדָם,
 שֶׁזֶהוּ הַכַּח שֶׁנֶּתַן מִלְּמַעֲלָה
 לְנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה
 יְהִי יוֹכֵלִים לְהִיּוֹת גַּר הַנּוֹי
 וְנִמְצָא שְׁנַי הַפְּסוּקִים שֶׁהָאֶחָד אוֹמֵר
 שֶׁה' הוּא הַגֵּר שֶׁל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָאֶחָד
 אוֹמֵר שְׁבַנֵי יִשְׂרָאֵל הֵם הַגֵּר שֶׁל ה' אֵינִם
 סוֹתְרִים זֶה אֶת זֶה אֲלָא מִשְׁלִימִים זֶה
 אֶת זֶה. וְהַיָּנּוּ, שֶׁתְּחַלֵּה מְקַבְּלִים
 נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל מֵה' אֶת הַגִּלּוּי
 ד'גַּרִי הַנּוֹי", וְאֵז הֵם בְּבַחֲנִית
 "בְּתִי" בַּחֲנִית מִקַּבֵּל מֵהַמִּשְׁפָּעִי,
 וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשִׂים אֲחֵר-קָף
 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל "גַּר הַנּוֹי",

יִשְׂרָאֵל הוּא בְּלִשׁוֹן אֲכִילָה, כְּמוֹ שֶׁפְתוּב²⁹ בְּאֵתִי
 לְגַנֵּי אֲחוֹתַי גו' אֲכַלְתִּי גו'. וְהִנֵּה עַל-דֶּרֶךְ-מִשְׁלַח
 הַסְּעוּדָה יֵשׁ בָּהּ פְּמָה מִיָּנַיִם, יֵשׁ שֶׁהוּא לְמוֹזוֹן -
 כְּמוֹ הַלֶּחֶם, וְיֵשׁ שֶׁהוּא לְתַעֲנוּג - כְּמוֹ מִיָּנַיִם
 מִעֲדוּנַיִם דָּגִים וּבִשְׂרָ, וְיֵשׁ שֶׁהוּא לְמִתְקֵן הַמֵּאֲכָל
 שִׂיאֲכֵל לְתַאֲבוֹן יוֹתֵר, וְיֵשׁ שֶׁהוּא לְהוֹסִיף טַעַם
 חֶזֶק בַּמֵּאֲכָל, כְּמוֹ הַפְּלִלִין וּשְׂאֵר דְּבָרִים
 חֲרִיפִים. וְכֵשֶׁם שֶׁבַּמֵּאֲכָל גִּשְׁמִי, גַּם אִם יִחְסַר רַק
 מִלַּח אוֹ פְּלִלִין, הִרִי עֵיקֶר הַמוֹזוֹן כֵּן יִהְיֶה יִחְסַר
 הַתַּעֲנוּג, כֵּן הוּא גַם בְּעֵנְיָן תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל, שְׂאֵם
 אֵינִי מוֹכְלֶלֶת תְּפִלַּת יִשְׂרָאֵל מִכָּל מִיָּנַיִם פְּאֵלָה,
 הֵן עֲנִינִים שֶׁהֵם עֵיקֶר הַמוֹזוֹן שֶׁהֵאָרֵם מִסַּפֵּק
 לְקִדּוּשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, כְּבִכּוּל, וְהֵן עֲנִינִים שְׁפוּעִים
 תַּעֲנוּג לְמַעֲלָה - לֹא נִקְרָאת אֲכִילָה. וְלִכֵּן
 אָמְרוּ רַבּוֹתֵינוּ ז"ל³⁰ כָּל תַּעֲנִית שְׂאֵינִי בָּהּ
 מִפּוֹשְׁעֵי יִשְׂרָאֵל - אֵינִי תַּעֲנִית. וְזֶהוּ 'וְעֵשָׂה לִי
 מִטְעָמִים'³¹, מִשְּׂדֵיִם רַבּוֹא נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל כּו'.
 וְעַל-פִּי-זֶה יֵשׁ לְבָאָר גַּם הַדִּיּוּק ד'כָּל הַנִּשְׁמָה"
 גו', שֶׁהֵעֵנְו ד'תְּהַלֵּל יְהוָה" שֶׁנֶּעֱשָׂה עַל-יְדֵי
 עֲבוֹדַת הַנִּשְׁמָה, בַּחֲנִית בִּינָה (נִשְׁמַת שְׂדֵי
 תְּבִינָם), שֶׁלְּמַעֲלָה מִנְּפֶשׁ וְרוּחַ, שֶׁיֵּךְ לְכָל אֶחָד
 וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, "כָּל הַנִּשְׁמָה", דְּקָאֵי עַל כָּל
 הַסּוּגִים וְכָל אוֹפְנֵי הָעֲבוּדָה שֶׁבְּנִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל.
 (וְזֶהוּ גַם מֵה שֶׁפְתוּב גַּר הַנּוֹי נִשְׁמַת אָדָם,
 הַיָּנּוּ, שֶׁהַנִּשְׁמָה הִיא הַגֵּר שֶׁל הַנּוֹי,
 שֶׁהִיא פּוֹעֵלַת הַגִּילּוּי דְּהוֹי, שֶׁיְהִיָּה הָעֵנְו דְּיוֹד
 ה"א, בְּיוֹד נִבְרָא עוֹלָם הַבָּא, וּבְה"א נִבְרָא
 עוֹלָם הַזֶּה (כְּפִנְזָר לְעֵיל בְּפִרוּשׁ "כָּל הַנִּשְׁמָה
 תְּהַלֵּל יְהוָה"). אֶךְ כְּדֵי שְׂיִוְכְלוּ נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל
 לְהִיּוֹת גַּר הַנּוֹי, לְפַעוֹל הָעֵנְו דְּיוֹד ה"א כּו',
 הִנֵּה עַל זֶה צְרִיךְ נְתִינַת כַּח מִלְּמַעֲלָה. וְעַל זֶה
 נֶאֱמַר כִּי אֲתָה גַרִי הַנּוֹי, שֶׁזֶהוּ הַכַּח שֶׁנֶּתַן
 שֶׁעַל-יְדֵי-זֶה יְהִי יוֹכֵלִים לְהִיּוֹת גַּר הַנּוֹי. וְהַיָּנּוּ,
 שֶׁתְּחַלֵּה מְקַבְּלִים נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הַגִּלּוּי ד'גַּרִי הַנּוֹי", וְאֵז
 הֵם בְּבַחֲנִית "בְּתִי", וְעַל-יְדֵי-זֶה נַעֲשִׂים

(29) שה"ש ה, א. וראה ספר הליקוטנים — דא"ח להצ"צ ערך אכילה ס"ע א'קסה ואילך. (30) כריתות ו, ב. (31) תולדות כז,

שבת פרשת בהעלותך, י"ט סיון, ה'תשכ"ד

ביאור בדרך אפשר

ביאור בדרך אפשר

- 1 שְׁפוּעֵלִים לְמַעַלְהָ לְהִיּוֹת הַגִּילּוּי דִּי־יָהּ ("תְּהַלֵּל יְהוָה"),
 2 וְאֵז הֵם בְּבַחֲיַנְתָּ "אֲמִי" בְּחִינַת מִשְׁפִּיעַ ('אם הבנים).
 3 וְהִנֵּה מַה שֶּׁנֶּאֱמָר "כִּי אֶתָּה נְרִי הַנְּוִי", הֵינּוּ שֶׁהַקְּדוּשָׁה־בְרוּךְ־הוּא
 4 הֵנָּה הַמְּאִיר וּמִשְׁפִּיעַ לְבְנֵי יִשְׂרָאֵל (שֶׁהוּא עֲנֵן הַהִמְשָׁכָה וְהַגִּילּוּי
 5 מְלַמְּעָה לְמִטָּה, נְתִינַת כַּחַ
 6 מְלַמְּעָה מֵאֵת הַרְי' לְנִשְׁמוֹת 1 אֶת־כֶּף "נֵר הַנְּוִי", שְׁפוּעֵלִים לְמַעַלְהָ לְהִיּוֹת
 7 יִשְׂרָאֵל שְׂיִוְכְלוּ לְעִבּוֹד אֶת 2 הַגִּילּוּי דִּי־יָהּ ("תְּהַלֵּל יְהוָה"), וְאֵז הֵם בְּבַחֲיַנְתָּ
 8 עֲבוֹדָתָם מִלְּמִטָּה לְמַעַלְהָ, 3
 9 וְלִהְיוֹת "נֵר הַנְּוִי", הַמִּשְׁפִּיעַ
 10 הַמַּעֲוֵר אֶת הַהִמְשָׁכָה לְבְרוּא עוֹלָמוֹת,
 11 כְּמִבּוֹאֵר לְעֵיל (בְּאֵרִיכוֹת) הַרְי זֶה
 12 בְּנוֹגֵעַ לְעִבּוֹדַת הַצְּדִיקִים. 6
 13 אֲמָנָם, עֵקֶר הָעֲנֵן דְּבַחֲיַנְתָּ 7
 14 "אֲמִי" (שֶׁנִּשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל הֵן
 15 בְּחִינַת 'מִשְׁפִּיעַ' וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל פּוֹעֲלִים
 16 לְמַעַלְהָ) נַעֲשֶׂה עַל־יְדֵי
 17 עֲבוֹדַת הַתְּשׁוּבָה (שֶׁלְּמַעַלְהָ) 10
 18 מִהָעִבּוֹדָה דְּתוֹרָה וּמִצּוֹת שֶׁהִיא
 19 עֲבוֹדַת הַצְּדִיקִים)³². וְעַל זֶה עַל

עבודת התשובה נאמר בהמשך הפתוח (כי אתה נרי הנוי)
 "והנוי יגיה חשפי" יאיר את החושך שלי, שזוהי נתינת כח
 מיוחדת מלמעלה לעבודת בעלי־תשובה, שמצד עצמם
 נמצאים הם בחשך, ויש צורך ש"הנוי יגיה חשפי" ויאיר
 בהם מלמעלה למטה, ועל־ידי־זה
 יוכלו גם הם להיות בתינת
 "נר הנוי"³³ ולעבוד עבודתם
 מלמטה למעלה.
 מה שנאמר "כי אתה נרי הנוי" (שהוא ענן ההמשכה מלמעלה למטה,
 נתינת כח מלמעלה לנשמות ישראל שיוכלו לעבוד את עבודתם
 מלמטה למעלה, ולהיות "נר הנוי") הרי זה בנוגע לעבודת הצדיקים. אמנם,
 עקר הענין דבחינת "אמי" (שנשמות ישראל פועלים למעלה) נעשה על־ידי
 עבודת התשובה (שלמעלה מהעבודה דתורה ומצות)³². ועל זה נאמר
 בהמשך הפתוח (כי אתה נרי הנוי) "והנוי יגיה חשפי", שזוהי נתינת כח
 מלמעלה לעבודת בעלי־תשובה, שמצד עצמם נמצאים הם בחשך, ויש צורך
 ש"הנוי יגיה חשפי", ועל־ידי־זה יוכלו גם הם להיות בתינת "נר הנוי"³³.

(32 ראה אוה"ת בא ע' רנח. ח"ח ס"ע ב'תתקח. 33 חסר הסיום (המו"ל).

אגרות קודש

ב"ה, י"ג סיון, תשכ"ב

ברוקלין.

הרה"ג ווי"ח אי"א נוי"נ בעל מדות מו"ה ישראל שי

שלום וברכה!

מאשר הנני קבלת מכתבו מיו"ד סיון בקשת ברכה בשם אחד המשתכנים במחנו הטי' עבור

הילד...

ובעת רצון יזכירוהו על הציון הקי' של כ"ק. מו"ח אדמו"ר זצוקלה"ה נבגי"מ זי"ע,

ונשען על מאמר רו"ל אין מזרזין אלא למזרזין ארשה לעצמי לעודדו את כת"ר וכל הנשמעים לקולו בנוגע לבנין הישיבה ההולכת ונבנית בקרית גת אשר גודל חשיבות הענין בודאי אין צריך אריכות כלל וכלל, ולא באתי אלא להדגיש אשר בקישור עם ביאתם של כמה עולים חדשים הרי החשיבות גדולה פי כמה וגם הזריזות בהקמת הבנין בשביל לקלוט המספר הכי גדול שבאפשרי מהנוער העולה, שהרי זהו ענין שהזמן גרמא, שמוכרחת להיות הקליטה בסמיכות לעליתם, כי ב"ה עוללים להקלט במקומות אינם רצוים כלל, וד"ל.

ועי"פ הודעת חז"ל שאין הקב"ה מבקש אלא לפי כחן בודאי שכשמתוסף בהכרח נתוסף ג"כ

בהאפשריות והיכולת.

בכבוד ובברכה לבשו"ט בכל האמור.